

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, Piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena, la M. Duker-Nachf.
Nr. Augenfild & Emerio Les-
nar, Heinrich Schalek, A. O-
celik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
pold (VII Erzsébet-körut
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarifa și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 30 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu două acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un exem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 141.

Brașov, Joi 2 (15) Iulie.

1909.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Cu 1 Iulie st. v. 1909

se deschide nou abonament pe cuartulul trei
al anului, la care invităm pe toți amicii
și sprijinitorii foaiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
coroane, pe șase luni 12 coroane, pe trei luni
6 coroane, pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un
an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei
luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Improprietățile țărănești în România.

Rezultatele admirabile date de improprietărilor.

Un curent fals.

I.

De la o vreme s'a pornit un cu-
rent fals la noi, cu privire la improprietățile țărănești. Cu ani înainte,
când cestiunile agrare se judecau cu
oare care bun simț și cu un spirit
ceva mai larg și mai liberal, cei mai
mulți oameni politici ai țării erau în-
credințați că, din moment ce pământul
de hrană este singurul mijloc de
traie al țăranului, improprietățile tre-
buiau neapărat să figureze la teme-
lia ori căru program agrar. Pilda cu
improprietățile din 1864 fusese ho-
tărătoare.

De la o vreme însă lucrurile s'au
schimbat. Inceputul s'a făcut cu cri-
tica legii rurale din 1864. Fără a
ținea seamă că ea cuprinde măsuri,
cari răspund și azi la toate nevoile
țăranimei noastre, îi s'a căutat, după
mai bine de 40 de ani, tot felul de
usururi. Dacă legea de desrobire din
1864 s'ar fi aplicat în întregime ei,

fața țării ar fi astăzi cu totul alta.
Dar, încăpută pe mâni nedestoinice
sau vrăjmașe, ea n'a dat tot binele,
pe care îl cuprinde și de care a fost
insuflețit autorul ei. Atât cât a dat
însă a fost de ajuns ca să schimbe
din temelii organizațiunea statului și
să elibereze milioane de brațe și su-
flete. Cea dintâi improprietărire, care
s'a făcut în țară, a fost spre ferici-
rea generală. 456.741 țărani au căpă-
tat atunci aproape 4 milioane de po-
goane (exact 1 995.320 hectare).

Legea din 1864 inscrise în le-
gislația socială și economică a Ro-
mâniei principiul improprietărilor. Po-
pulația rurală creștea în proporții
mari. Statul avea întinderi considera-
bile de pământ, ajunse în stăpânirea
lui în urma secularizării averilor mă-
năstirești. Instrăinarea acestor moșii
în favoarea țăranilor se impune ca un
ce firesc. Legile de vânzare din 1881
și 1889, coborătoare ale spiritului,
care a făcut legea rurală din 1864,
au căutat să desăvârșească opera a-
cesteia din urmă.

Vreme îndelungată nimeni n'a
avut de întâmpinat ceva în contra
principiului pe care s'au întemeiat a-
ceste legi, adecă a nevoii de improprietărire.
Dacă există vreo nepotri-
vire de idei în direcția aceasta, apoi
ea avea în vedere numai câtimea de
pământ ce trebuia să se dea țaranu-
lui, majoritatea fiind pentru loturi
cât mai mari. În anii din urmă însă
s'au adus critici înverșunete princi-
piului de improprietărire și s'a propo-
pus o formă nouă de exploatare a
pământului de către țărani: forma
obștiilor de arendare. Mulți, ale căror
studii în cestiunea țărănească s'au
mărginit la o excursiune într'un sat
din circumscripția lor electorală, s'au
grăbit să scoată încheieri cu atât mai
generale cu cât erau mai superficiale.
Improprietăririle, ziceau ei, au fost
greșite. O mare parte din loturi a
fost vândute, alta arendată și iar
alta pur și simplu părăsită. Incetul
cu incetul s'a răspândit credința, că

improprietăririle făcute pe temeiul le-
gilor de vânzare a moșiilor statului
din 1881 și 1889 au dat un rezultat
exact contrariu de ceea ce au voit auto-
rii lor. Astfel, nu odată mi-a fost dat
să citesc, că loturile delimitate țara-
nilor nici nu sunt stăpânite sau lu-
crate de aceștia; că s'au improprietă-
rit țigani, ferari, cărciumari iar nu
săteni; că din pricina neprevăderii
de a nu se cere țăranilor un acout,
s'au improprietărit toți nevolnicii,
cari apoi și-au părăsit locurile, și că,
în fine, întreaga lucrare de impro-
prietărire suferă de vicii organice.

Critica aceasta a avut urmări
triste. De o parte, s'a întărit curen-
tul în favoarea arendării moșiilor că-
tră obștii și de alta s'a ajuns ca în legea
casei rurale să se treacă dispoziția ca
numai țaranii, cari au ceva avere, ade-
că numai acei cari pot să dea acouturi,
să poată cumpăra loturi. Dispozițiunea
aceasta, fundamental greșită, va avea
de urmărire că se vor îndepărta dela
improprietărire tocmai acei, cari au
mai mare nevoie de ele: țaranii săraci.

Vasile M. Kogălniceanu.

Alegerea de episcop la Caransebeș.

(Dela trimisul nostru special.)

— 12 Iulie n.

O zi urăcioasă, cu vânt și praf. Pe
strade lume multă, fiind și zi de mare
sărbătoare astăzi. Totuși parcă pricina
cea mai mare e alegerea de episcop.

Și cu toată alergarea cea mare, în
urma mulțimei de curioși veniți anume
din jur, agitația nu e mare. Aseară a fost
o conferință intimă, chemată de d-l Dr.
Branisce, și la conferința aceasta 34 de oa-
meni s'au înțeles, fără multă vorbă, în
candidarea lui Dr. Badescu. Siguranța is-
bândeii dă poate înfățișarea asta de liniște.

Deputații de altfel se adunaseră mulți
încă de Sâmbătă. Mai cu seamă preoții.
Duminică avuseseră adunare consistorială.
Baronul Duca deasemenea venise mai cu-
rând, — cu patru cai și doi lachei. Il vezi
mai mult în societatea lui Burdea.

Programul zilei este de altfel acesta:
La oarele 10 a. m. liturghie și pa-
rastas. La oarele 12 alegerea, tot în bi-
serică.

Biserica e tixită.

O delegație de cinci — d-nii Dr. Roșu,
Dr. Branisce, Dr. Popovici, C. Burdea și
baronul Duca — invitată pe mandatarul
mitropolitan, arhimandritul Musta, să vină
și să ocupe scaunul prezidial, pe care ocu-
pându-l numește notarii, și în scurte cu-
vinte își prezentă mandatul, însoțindu-l cu
alte câteva cuvinte despre puterea orga-
nizației bisericesti, cu aluzii la tendințele
de »subminare«.

La apelul nominal nu răspund, Dr. G.
Gârda, Dr. Iuliu Novac și Dr. G. Serb.
Prezenți deci 57 — sinodul deci »capace« a-și
începe activitatea, cum se anunță din
presidiu.

Constituire de birou, prezentare de
credenționale, cereri de concediu, cetire de
acte pregătitoare, — toate se fac încet,
fiindcă prezidentul într'una dispune »nu
așa repede« »nu așa repede«. O nerăbdare
vădită și mută, pe fețele tuturor.

Și nerăbdarea o mai încoardă ince-
tineala comisiei de verificare, căreia-i tre-
buie un 1/2 de cias încheiat, pentru a-și
face datorița. Noroc că le găsise toate în
rând, sau cu plângeri mai mici, ce »nu al-
terează rezultatul alegerii.«

Se aleg și doi membrii de încredere
cum îi propune Dr. Dobrin, anume, gen
Cena și Dr. M. Popovici protopop.

Alegerea.

Puțină agitație. Cei dela urnă le des-
fac puțin filele de votare, pentru a le
controla, dacă nu sunt două. Dar abia la
trei inși. La dorința d-lui C. Burdea, nu
se mai face.

Singur Dr. Olariu și Dr. Badescu nu
au votat, ceilalți au prezentat filele cel
puțin!

Liniște.

Până la 10 merge egal. Un vot Ba-
descu, un vot Olariu. Cel dintâi vot celui
dintâi, și — învingătorului! Sau, uitând
cele de până aci: alesului! La al 38-lea
vot Badescu ajunge înaintea, și cu trei

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Pagini răslețe.

— Soarta lucrărilor științifice românești. —

Povestea cu Cenușoaca se repetează.
Din nenorocire, la noi mai des decât la
alții. Scrierile noastre științifice aproape
toate trebuie să fie condamnate, pentru
timpuri îndelungate, la rolul ingrăt al dis-
considerării complete, pentru ca abia târ-
ziu, după ce ne deschid străinii ochii asu-
pra lor, să ne milostivim a le aprecia im-
portanța.

Astfel s'a întâmplat în zilele noastre,
cu scrierea d-lui I. Corbu: *Nouă teorie
cosmogenică*.

Ediția primă a apărut anonim în
Bistrița, la 1903.

A doua ediție, întregită și purtând
numele autorului, s'a tipărit tot acolo, în
1907.

E bine să remarcăm datele apariției.
Vom vedea de ce.

În 1904—5 d-l Corbu a publicat și o
ediție nemțească și unele estrase în fran-
țuzeste.

Ediția nemțească a avut efectul cel
mai multămitor.

Pentru moment ne impoartă însă
numai edițiile românești.

Să luăm prima ediție.

Broșura, deși avea de obiect lumea
astrilor, a rămas neobservată, întocmai ca
toiul ciripirilor literare, cari te fac să mo-
țăiești, dar încolo te feresc de orice bătae
de inimă și de orice bătae de cap. Cineva
a călărit pe vorbele din prefață ale auto-
rului »că nu e astronom« și ca Român
verde a tras imediat un șir de consec-
vențe, al căror rezultat era destul de lim-
pede: defăimarea scrierei.

După el s'au luat și alții.

Paguba unora și a altora.

Kant n'a fost »specialist« în astro-
nomie, nici Faraday sau Edison »doctori«
în științele fizice

Să admitem însă, că tocmai în acele
zile de »îndreptare a limbei«, broșura su-
feria de neajunsuri. Parcă era scrisă pentru
Nemți. Zicerii lungi, topică »deseri nerom-
ânească, multe cuvinte de prisos etc.
îngreunau din cale afară cetitul cărții.
Știm însă că aceleași pagine, cu cari se
frământă Neamțul oare întregi: fac să mo-
țăiască într'o minută pe un Român, pe un
Francez, pe un Italian, — departe de a-l
instrua petrecând sau de a-l distra în-
struându-l, iar în cestiuni de ordin așa
de înalt, ca cele de cosmologie: la nici

un cas nu trebuie să scăpăm din vedere
vorba lămurită. În hupuri ușoare de în-
ghiițit se învâluie medicamentul amar, care
ne aduce vigoare și sănătate.

Limba noastră încă își are canoa-
nele ei.

La multe ziceri greoaie n'ai decât să
le modifice topica pentru a primi propo-
ziții netede, încât să luncii pe ele.

Altădată înlătură un cuvânt de prisos
și vei fi frapat de eleganța zicerei, ce
rămâne.

Perioadele chilometrice le rezolvi în
propoziții scurte, concise. Și în loc să-ți
urmăresc cu oare și sburlire de păr
ideile din perioadă: voiu simți o surprisă
la fiecare propoziție compactă și lămurită.

Am zis lămurită, ferindu-ne deci de
greșala semnalată de Horatius: »Brevis
esse laboro, obs.urus flo«.

*

În ediția a doua, erorile aceste, în
bună parte, au dispărut, ori s'au redus.

Putem deci urmări ideile:

Din toate teoriile cosmogonice știința
admite și ține morțiș la teoria lui Kant
și Laplace, pe care așa de frumos o re-
sumă Eminescu în admirabilele-i versuri:

La nceput, pe când fînță nu era, nici nefînță,
Pe când totul era lipsă de viață și voință,
Când nu s'ascundea nimica, deși tot era ascuns,
Când pătruns de sine însuși odihnea cel nepătruns...
N'a fost lume pricepută și nici minte s'o priceapă,
Căci era un întunerec, ca o mare fără raze.
Umbră celor nefăcute nu n'cepuse a se desface
Și în sine împăcată stăpâna eterna pace!
Când de-odat' un punct se mișcă... cel dintâi și
singur... Eată-l

Cum din chaos face mumă, iară el devine tatăl
Punctu-acela de mișcare, mult mai slab ca boaba
[spumii,

E stăpânul fără margini peste marginile lumii,
De-atunci negura eternă se desface în fășii,
De atunci răsare lumea, luna, soare și stihii,
De atunci și până astăzi colonii de lumi pierdute
Vin din sure văi de chaos pe cărări necunoscut
Și în roiri luminoase isvorând din infinit
Sunt atrase în viață de un dor nemărginit.

(Satira I.)

Această teorie are însă multe ne-
ajunsuri, din cari autorul broșurei înșiră
câteva.

1) Pe timpul lui Kant și Laplace erau
cunoscute numai 6 planete, dintre cari patru
— însoțite de sateliți. Și fiindcă direcțiunea
rotirei tuturor acestor planete și a sate-
liților era aceeași atât Kant, cât și La-
place au luat de bază acest fapt la inte-
meierea teoriei lor.

mici intreruperi de câte un vot, prin al 48-lea vot, ajunge majoritatea (27 voturi) dându-se una filă albă. Hazul, ce se făcuse la început, când voturile mergeau egal, se preface în urale entuziaste. D-lui Badescu i-se mai scot cinci voturi din urnă și astfel are o majoritate de 10 voturi. 32 față de 22!

Alesul este chemat înaintea presi-diuului. Bineînțeles primește alegerea, după ce cere ajutorul tuturor, cari sunt de o părere cu dânsul, că »biserica este în stat, iar nu statul în biserică«.

Peste 3 zile va avea să-și dea și în scris hotărârea.

Se ard deci filele, și presidentul mulțumește deputaților pentru ținuta lor deamă.

În adevăr a fost deamă. Nu s'a întâmplat chiar nimic. Peste sfârșit, de care se ține și discursul de mulțumită al d-lui Dr. Roșu, la adresa archimandritului Musta, se trece tot atât de repede, ca și peste celelalte. Le ascultă abia câțiva.

Actul se termină la oarele 2 și $\frac{1}{4}$.

Coresp.

»Drapelul« din Lugoj apreciază astfel rezultatul alegerii din Caransebeș:

Intr'o situație din cale afară grea și-a pronunțat eri, Luni, Sinodul electoral diecezan din Caransebeș votul, alegând cu majoritate de 10 voturi episcop pe P. Cuv. Sa Protosincelul Dr. Iosif Traian Badescu.

O dimineață frumoasă de soare, apoi decădă rouri grei amenințatori și pe când se pronunța rezultatul votului o ploaie mărunță binefăcătoare a ușurat atmosfera încărcată, revenind în curând seninul cerului, par'că avea anume și natura să simbolizeze starea sufletească a acelor, ce îngrijorați de soarta bisericii, dându-și seamă de toate primejdiiile ce amenință, chemați au fost să-și dea votul după cea mai bună a lor știință și cunoștință.

Nu voim să cântăm imnuri de laudă la adresa celui ales și nici vorbe de ocară nu voim să spunem la adresa altora. Momentele subiective au să dispară în feța faptului împlinit. Sinodul și-a spus votul. N'avem să mai căutăm cine și pentru cine a votat. Cel ales este alesul diecezei întregi, și tot fi. l. credincios al diecezei, care se respectă pe sine și instituțiile din cari face parte vie, are să considere votul dat de votul obștei, de expresiunea constituțională a voinței obștei.

După șir primul factor constituțional chemat a-și pronunța votul la crearea unui episcop, și-a spus cuvântul. Acum urmează cuvântul factorului al doilea în șir, cuvântul factorului suprem: Coroana.

Tocmai precum am ținut, ca Sinodul să-și pronunțe votul liber și neinfluențat, ținem ca și sfinții Coroanei să-și facă datoria tot așa, când vor prezenta propunerea lor spre p. l. confirmare. Numai așa se poate menține armonia între factorii din a căror comună încredere se crează episcopul. Și noi ținem, ca atât în interesul statului, cât și în al bisericii să fie această armonie netulburată prin ingerențe ilicite și lăturise.

Ulterior s'au descoperit însă o mulțime de planetoide și două planete puternice: Uran și Neptun, cari deși se învârt în aceeași direcțiune în jurul Soarelui, au însă sateliți, a căror direcțiune de mișcare nu mai consună cu a celorlalte corpuri ale sistemului, ci apar ca niște note discordante în armonia vechiului concert al sferelor, rotind adecă în direcțiune contrară planetelor, sau ceceae e tot una, având o înclinare de peste 90° față de ecliptică. În acest mod ipoteza nebulară bazată pe originea comună a sistemului a dat de-odată peste o piedecă greu de înălțat.

2) Iuțea de rotațiune (în chilometri) a ecuatorului corpurilor cerești e în proporție oribilă față de iuțea, ce s'ar fi putut ajunge în senzul teoriei lui Laplace. Astfel pentru:

	Soare	Pământ	Marte	Jupiter	Saturn
Cel. reală	2	0.46	0.24	12	10
Cel. posibilă	430	7.9	3.5	42	25.4

3) Nu se poate explica formarea sateliților și rotațiunea acestora în jurul osiei proprii. Sateliții și ecuatorii planetelor sunt înclinați spre ecliptică sub toate unghiurile posibile, rotind chiar și în direcțiune contrară, ceea ce nu s'ar fi putut întâmpla, dacă mișcarea pe orbită le-ar fi dat naștere.

(Va urma).

În combinațiuni ru ne lansăm însă, căci este incompatibil cu demnitatea ce trebuie să o păstrăm la asemenea acte între toate împrejurările.

Nu putem însă să nu dăm expresiune satisfacțiunii noastre, care a avut eri larg răspuns în biserica catedrală a Caransebeșului, când s'a proclamat rezultatul votului pronunțat.

Nu este o satisfacțiune de natură personală, ci eminamente de ordine morală.

Între împrejurări de tot grele rezultă un mare principiu din votul de eri al Sinodului: principul că *la mitra episcopescă numai pe cale cinstită se poate ajunge!* Aceasta este morala votului de ieri, care ne umple cu mare satisfacțiune! Oricare ar fi soarta mai departe a actului de alegere, morala acestui vot rămâne neștirbită, ca învățătură pentru viitor.

Multe lucruri s'au luat prea ușor la noi, prea mult ne-am deprins cu slăbiciunile omenesci și ne-am dat, ca luând lumea cum este, să privim toate prin prisma acestor slăbiciuni. În mijlocul acestei concepții doborâtoare de orice avânt sufleteș ne-a venit votul de eri ca o re-creare.

Nu voim să imprespătam păcatele trecutului. Nu voim să atingem rane, cari încă sângerează, dar ținem să aruncăm o privire hotărâtă în viitor.

Nu știm ce ne va aduce acesta, dar știm, că prin votul de eri s'a dat un memento pentru alegerile de episcopi.

Vor mai fi ele alegeri de episcop. Vor mai fi și aspiranți îndreptățiți și o bine să fie cât de mulți, căci numai așa ai de unde alege. Dar să o știe fiecare, că o singură cale este, care duce la episcopie: calea cinstei!

Acesta este punctul fix, care tuturor are să ne servească de orientare în aceste zile de grea cercare, când numai cinstea și bărbăția ne poate arăta calea dreaptă și sigură, pe care avem să o străbatem, dacă voim să rămănem la înălțimea misiunii ce ne revine ca conducători și povățuitori în situația dată.

Amânarea ședințelor dietei ungare. În urma votului de Luni al dietei, prin care s'au amânat ședințele camerei până la 28 Septembrie n. urmează în viața politică a Ungariei o pauză mai lungă, care va dura probabil până după terminarea manevrelor mari, adecă până pe la 10 Sept. n. Maj. Sa Monarhul, după știrile mai nouă, a plecat astăzi la Ischl și astfel audiența lui Wekerle s'a amânat până pe la mijlocul lunii August. Prim-ministrul Wekerle a plecat eri la moșia sa, la Danos, Kossuth plecase deja Sâmbătă iar ceilalți miniștri se pregătesc de asemenea de plecare, pentru a se recrea de strapatele și agitațiile ultimelor săptămâni.

Convocarea adunării naționale a Cretei. Din Canea se anunță, că zilele acestea se va întruni adunarea națională a Cretei spre a lua o atitudine în chestiunea anexării insulei la Grecia.

Boicotarea Grecilor. Monitorul oficial al Turciei publică hotărârea luată în urma manifestației din Ochrida în privința cestiunii cretane, de a boicota mărfurile Greciei, dacă cabinetul din Atena va atinge sentimentele națiunii turce. În mai multe localități din Asia mică au fost manifestații, cari au votat o astfel de hotărâre.

Arhiducele Francisc Ferdinand în România.

Serbările populare pe platoul Sinaiei.

Serbările populare, cari s'au dat Luni pe platoul de lângă casarma vânătorilor au avut un splendid succes, care a pus în evidență farmecul și pitorescul muzicii și dansurilor noastre naționale. Imensul platou era mărginit de un șir de doamne și domnișoare îmbrăcate în costume naționale. În urma acestui șir steteau mii de oameni, cari veniseră să asiste la serbări.

La oarele 5 jum. automobilul regal a sosit la casarma batalionului de vânători. M. S. Regele a venit pe jos de la castelul Peleş până la platou. Familia regală cu Augustii oaspeți înaintea câtră platou, în timp ce muzica reg. 1 geniu sub conducerea d-lui Kratochwill intonează imnul austriac. A. S. P. Principesa Maria, cu principesele Elisabeta și Maria și principii Carol și Nicolae sunt îmbrăcați în costume naționale. Principele Carol face o plăcută impresie în costum de cioban. Principele poartă căciula țurcănească, o zeghe cafe-

nie, ȋtari albi. brău țărănesc, în care stătea împlântat un cuțit. În mână poartă un ciomag ciobănesc.

Când Arhiducele cu suita și membrii familiei regale s'au apropiat de pavilionul corul soc. »Hora« a intonat imnul »Gott-erhalte«. După aceea corurile din Azuga și Bușteni sub conducerea d-lui Strat au cântat imnul regal român. Augustii oaspeți cu membrii familiei regale și cu invitații au luat loc în pavilionul țărănesc anume construit. Apoi s'au început dansurile naționale.

O bandă de lăutari din Ploești în costume naționale sub conducerea vestitului Gheorghită Stănescu a executat cântece românești în timpul dansurilor.

Elevii școlii din Comarnic, apoi țărani și țărance au jucat Banul Mărăcine, Hora, Țărușelul și Ca la Breaza. Un grup de flăcăi călușeri au jucat din nou Banul Mărăcine. S'a jucat »Sărbac«, »Brăul« și »Chindia«. La chindie principesa Elisabeta și principele Carol, s'au prins în joc.

D-soara Lucia Arghel, fiica d-lui prefect C. D. Arghel, a cântat în fața Augustilor oaspeți și a familiei regale »Mândru-liță de la munte« și alte arii naționale, apoi, după dorința M. S. Regelui, au fost chemați soldați din batalionul 3 de vânători ca să joace. Soldații au încins o horă frumoasă în sunetul fluerului unui soldat. Pe urmă s'a încins din nou o horă monstră, în care s'au prins principesa Elisabeta și principele Carol precum și diferite persoane din elita României.

În tot timpul serbării atât A. S. I. și R. Arhiducele Francisc Ferdinand și Augusta sa soție Principesa de Hohenberg au aplaudat cu frenezie și au privit cu mult interes la dansurile noastre naționale. Nu odată A. S. I. și R. Arhiducele Francisc Ferdinand plin de entuziasm și-a arătat mulțumirea și admirația pentru cele ce vede. A. S. I. și Regală Arhiducele a rămas adânc impresionat de legăturile de dragoste ce a constatat că există între suveranii României și popor, cu deosebire în momentele, când A. S. R. Principele Carol și A. S. R. Principesa Elisabeta s'au pierdut în vârtejul dănuitorilor săteni.

În sfârșit familia regală și Augustii oaspeți au dat semnalul de plecare coborând în uralele mulțimei platoul în modul următor: În prima gabrioleță era M. Sa Regina cu Principesa Sofia de Hohenberg; în a doua principesa Maria cu mica principesa Maria, ceilalți s'au coborât pe jos până la automobilul care aștepta la casarma batalionului de vânători. Aci corul soc. »Hora« a intonat din nou cântece naționale românești.

După dineul intim dela palat a urmat o serată muzicală la castelul Peleş. La serată s'a produs quartetul muzical pvs sub conducerea d-lui Dinicu. Apoi d-l Dall'Orso a executat o bucată religioasă acompaniat la orgă de M. Sa Regina Elisabeta.

Decorarea Principelui Ferdinand.

»Neues Wiener Tagblatt«, zice că distincțiunea acordată Principelui României, »Lăna de aur«, este expresiunea sentimentelor ce hrănește curtea austro-ungară precum și întreaga monarhie pentru România, amica sa și pentru dinastia ei. Aceasta distincțiune are un îndoit caracter: Ea este conferită principelui care, precum se înțelege, va fi și politicește și intelectualicește urmașul competente al ilustrului suveran a cărui coroană, făurită cu plină glorie, va trece într'o zi la dânsul; distincțiunea este și o manifestare a faptului că suveranul Austro-Ungariei și moștenitorul său voiesc să onoreze în poporul românesc pe una din acele națiuni, cari merită onoarea și pozițiunea pe care soarta le-a hărăzit'o.

Poporul românesc s'a arătat ca unul din factorii cei mai maturi politicește și cei mai doritori de progres dintre popoarele răsăritului. De îndată ce poporul român a recunoscut geniul politic al șefului și regelui său, i-a încredințat conducerea lui în chestiunile externe, cu calmul și cu încrederea de care este capabilă maturitatea politică.

Exagerările presei ungurești.

»Cu ocazia vizitei Arhiducelui Franz Ferdinand la Sinaia, scrie »Minerva«, s'a petrecut un incident fără importanță. Un Ungur arborase numai steagul unguresc, iar câțiva studenți au intervenit și au determinat pe acel zelos Ungur să arboreze și steagurile române și austriace.

Ecoul acestui mic incident fără importanță a trecut însă granița și când a ajuns la Pesta a luat proporții uriașe. Ziarele ungurești din Budapesta fac din acel incident de nimic un caz extraordinar de netoleranță din partea Românilor. Acele ziare afirmă, fără cea mai mică mustrare

de cuget, că studentimea română a silit pe toți proprietarii de case din Sinaia să scoată steagurile ungurești arborete, iar studenții au călcat acele steaguri în picioare.

De sigur că acestor informații cu totul mincinoase, au să le urmeze articole nesfârșite, prin cari țara noastră va fi atacată cu cea din urmă violență, pentru netoleranța ei națională.

Ungurilor, se înțelege, că le convine să facă mare scandal pe această chestiune, pentru a avea apoi dreptul să spue că și noi suntem netoleranți cu naționalitățile d'aci, deci nu mai avem dreptul să ne plângem de persecuțiile lor contra Românilor din Ungaria. Noi însă, ținem să restabilim adevărul asupra neînsemnatului incident dela Sinaia, și să arătăm astiel cum presa maghiară exagerează cu rea credință fapte de nimic; același pressă, care n'a avut nici un cuvânt de zis, când poliția din Brașov a oprit de a se pune pe cosciugul lui Aurel Mureșianu, coroana Sindicatului ziaristilor din București, cu panglica tricoloră«.

*

»Budapesti Hirlop« de eri se ocupă la loc de frunte cu vizita arhiducelui Francisc Ferdinand în România, scriind între altele, că arhiducele reprezintă în România numai pe Austria și mai bine zis partidul lui Lueger, pentru că nici nu ne poate reprezenta, deoarece a uitat să ne recomande și nouă pe soția lui. Arhiducele Ferdinand nici nu ne-a cunoscut steagul până acum, când a putut să-l cunoască cu prilejul ruperii de câtră studenții români. Dacă arhiducele ar ști că steagul acesta e al lui, că acesta e odorul cel mai scump al celor 19 milioane suflete, cari în multe ocazii au sprijinit dinastia habsburgică, atunci arhiducele ar fi avut curajul ca să părăsească castelul Peleş și familia regală, care nu știe să și apere oaspele nici în casa ei.

»Magyar Hirlop« se ocupă de asemenea cu vizita arhiducelui și mai ales cu insultarea steagului unguresc. Între altele spune, că România nu se poate de loc mândri cu tineretul, dela care nu poate aștepta nimic. Studenții români au crezut că prin aceasta comit c bravură și că arhiducele nu se supără, dacă i aduc la cunoștință că nu iubeșc pe Unguri. Faptul acesta nu poate rămânea nepedepsit pentru că au insultat steagul acelei patrii, al cărei moștenitor de tron e Francisc Ferdinand. Ziarul impută apoi Arhiducelui, că iubește pe Români și adaugă că Români speră că dacă Arhiducele va deveni rege al Ungariei, primul lucru va fi să taie din corpul țării bucată aceia, care lipsește pentru formarea Mării României.

STIRILE ZILEI.

— 1 Iulie v.

Reintoarcerea arhiducelui Francisc Ferdinand prin Brașov. Astăzi noapte la oarele 10 și 18 minute Alțeta Sa imperială și regală arhiducele Francisc Ferdinand întorcându-se din Sinaia, a sosit în gara Brașov. Moștenitorul de tron a stat în gara noastră 16 minute, în care timp a conversat cu ofițerii din suita Sa. La oarele 10 și 34 minute trenul a plecat mai departe. În timpul cât trenul a stat în gara Brașov, a plesnit o țevă de sticlă dela locomotivă, al cărei sunet aducând cu o pocnitură de pistol, a produs o mică spaimă între cei ce se aflau pe peron.

Distincțiune înaltă. Maj. Sa Monarhul a decorat pe d-l Ioan I. Brătianu președinte al consiliului român de miniștri cu crucea mare a ordinului Leopold A. S. I. și R. Arhiducele Moștenitor a înmănat d-lui Brătianu această înaltă distincțiune.

Necrolog. Aurel Lazar, ces. și reg. locotenent în regimentul 31 de infanterie, în numele său și al rudeniilor aduce la cunoștință, că iubitul său tată *Moise Lazar*, protopresbiter, asesor conzitorial ordinar, a repausat în Domnul, împărțit fiind cu sfințele Taine. astăzi, Luni, în 12 Iulie n., la oarele 8 $\frac{1}{2}$ seara, în al 77-lea an al e-tății și al 51-lea al preoției. Rămășițele pământești ale defunctului se vor așeza spre vecinică odihnă Miercuri, în 14 Iulie n., la oarele 3 d. a. din biserica patronată din Sibiu suburbial Iosefin, în cimitirul central din loc. În veci amintirea lui! Sibiu, 12 Iulie n.

— Luni la oarele 4 $\frac{1}{2}$ d. a. a încetat din viață fostul primnotar al comitatului Brașov *Păncuțel István*, proprietar alordului Francisc Iosif, ordinul coroanei prusiane și cavalier al ordinului coroanei române, în etate de 62 ani. Timp de mai multe decenii, cât a fost în oficiu precum

și după ce a trecut în penziune, răposatul a știut să-și câștige simpatia și stima tuturor. Inmormântarea a avut loc astăzi la oarele 4 d. a. în cimiterul rom. cat. din Blumăna. Odihnească în pace!

Schimbări în corpul didactic din Blaj. Din Blaj se scrie »Luptei«: În ziua de 8 a. l. c. s'au făcut următoarele schimbări în ce privește conducerea institutelor de învățământ din Blaj. La teologie a fost numit Rector Academicianul Dr. Augustin Bunea; la gimnaz a fost numit director d-l Dr. Ambrosiu Chețianu; iar la preparandie a fost numit director d-l Ioan F. Negruțiu. Noul directori se bucură de simpatia tuturor și numirea lor a fost primită cu multă căldură.

Din partea direcțiunii tramvaiului primim spre publicare următorul anunț: Începând cu ziua de 14 Iulie n. tramvaiele Nr. 51 și 52, cari până acum circulau numai Vinerea între gară—Săcele și între Săcele—Bartolomeiu, vor circula zilnic.

Nepreocupat. În revista ungurească »Néptanítók Lapja« — scrie »Drapelul«, — inspectorul școlar ungar Réthi, publică câteva interesante amintiri despre Șaguna: »La 1869, scrie inspectorul ungar, când ministrul de instrucție, baronul Eötvös, m'a trimis să inspectez școalele din comitatul Hunedoarei, mi-a zis: »Să te duci mai întâiu la Metropolitul Șaguna, și să-i prezinți omagiile mele. Dar să fi cu mare băgare de seamă la felul cum te prezinți în fața lui căci omul acela are atâta minte și judecată, cătă nu găsești nici într-o jumătate de țară...«

Gimnaziul de stat din Făgăras. După programa elucrată și publicată de directorul gimnaziului D-l Dr. Majer Karoly în anul școlar 1908/909 au frecventat acest gimnaziu 295 elevi, dintre cari 138 români, 118 maghiari, 38 germani și un italian. Dintre cei 295 elevi au fost 250 din comitatul Făgărașului.

Mersul holerei în Rusia. După raportul ambasadei din Rusia s'au constatat între 7—13 Iunie 548 de cazuri de holeră, dintre cari 155 mortale, în orașul Petersburg, Mariengan, Olonez și Brazan. Cele trei cazuri constatate la Mariengan, în guvernământele Olonez și Brazan au fost la pseudoane venite din Petersburg.

Combaterea duelului. Referitor la un articol apărut zilele trecute în »N. Fr. Presse« în care se combate duelul, mai trimite următoarele amănunte un corespondent al susnumitului ziar: În congresul internațional contra duelului, ținut la Budapesta a. 1908 la punctul combaterea duelului pe căi legale, Batonnier Ilari (Rennes) a adăugat, că numai printr'un singur mijloc se poate pune sfârșit acestui obicei medieval, dacă contravenienților li se vor aplica amende dela 2000 până la 5000 franci, plus pedeapsa prevăzută de lege. »Duelul trebuie să fie un lux scump, foarte scump«. Dar nu numai atât. Vor trebui amendate cu pedepse mari și secundanții. Astfel mulți inși se vor codi de a își servi prietenii, mai ales, când dovada aceasta a pietiniei i-ar putea costa chiar 5000 franci! Cuiul trebuie lovit în cap. Atunci va dispărea barbaria duelului.

Depozite de bani ale fostului Sultan. Directorii Băncii otomane, ai Creditului Lionez, ai Băncii germane și ai Băncii imperiului vor sosi zilele aceste din Constantinopol spre a remite fostului Sultan Abdul Hamid în persoană depozitele de bani care-i aparțin.

Opere de artă descoperite la Pompei. Cu ocazia săpăturilor dela Pompei s'a descoperat zilele acestea o vilă, în încăperile căreia s'au găsit douăzeci și opt de frescuri admirabil conservate. Eleganța și expresia colorilor acestor frescuri sunt atât de frumoase, încât după părerea tuturor cunoscătorilor, întrec în strălucire toate frescurile pompeiane descoperite până acum. Scenele reprezentate sunt următoarele: Chiar la intrare, perețele din dreapta, în culori foarte vii ne reprezintă o femeie în momentul când se îmbracă. Cupidon îi ține oglinda în față. Pe alt perete se vede admirabil redat jocul Menadelor. Apoi un tablou reprezentând zeița Victoria și alte multe reprezentând diferite scene mitolo-

gice. Deoarece vila aceasta a fost descoperită pe locul unui particular, gazetele italiene cer ca guvernul să intervina ca nu cumva aceasta comoară de artă antică să ajungă în mâinile vr'unii miliardar străin.

Din Gherla.

Suntem rugați a da loc următoarelor observări la raportul concertului Reuniunii române de cântări din Gherla la 1 Iulie 1909.

Gherla, la 9 Iulie 1909.

Ca nu cumva să rămână timp îndelungat inteligența română în nedumerire, că oare cine poate fi acel singur avocat din Gherla, care ar fi făcut dintre toți Români din Gherla acea excepție, că nu a luat parte la concertul Reuniunii române de cântări, ținut în 26 Iunie 1909 st. n. în Gherla, viu a mă spune că sum subscrisul și o fac aceasta din motivul, la care m'a silit Brumărelul, înțelegând deci bine intențiunea ce a avut-o cu observarea referitor la excepția amintită.

Nu voiesc ca în mai multe părți să reflectez la raportul dat publicității deși aș putea-o face, însă ca și un membru al Reuniunii amintite și pentru constatarea adevărului trebuie să spun, că partea aceea a raportului unde Brumărelul își permite observarea că afară de persoana mea »toți Români din Gherla au participat« absolute nu corespunde adevărului deoarece chiar nici inteligența mai înaltă nu a participat în număr complet. Și anume nu a participat nici Excelența Sa Dr. Ioan Szabó episcop gr.-cat., Ioan Ivașcu canonic, Dr. Octavian Domide canonic, Alexandru Ancean jude reg., Vasiliu Pordea secretar episcopesc etc., cari poate după Brumărelul nu sunt Români, — pe cum subscrisul. Însă de sine se înțelege că toți aceia — și nu numai eu Brumărelule, — pe cari acum îi amintisem, nu pentru aceea am lipsit că doar nu am avea atari sentimente curate românești ca și Brumărelul, ba poate mai bune, fiind toți aceștia membri la toate instituțiunile noastre românești, ci pentru aceea, pentru că pe unul fiecare ne-a împedat una și alta împrejurare, parte sanitară, parte familiară.

Lucru foarte dureros că se începe a împrăștia și prin Gherla sămânța intrigei, deși abia dela începutul anului curent ne-am închiegat și noi Români cu greu și cu atât e mai dureroasă tendința Brumărelului, care singur persoanei mele este îndreptată; și pentruce — pentrucă după un timp îndelungat de 24 ani subscrisul am fost acela, căruia în calitate de delegat al comitetului central al »Asociațiunii« mi-a succes după multă luptă în 8 Februarie 1909 a reînființa despărțământul Asociațiunii pentru cultura și literatura poporului român în Gherla.

Dacă nu ași avea adevărate sentimente românești sigur comitetul central al Asociațiunii nu m'ar fi însărcinat cu atare gingașe chestie sau și dacă m'a angajat când nu aș avea adevărate sentimente românești — nu duceam sarcina încredințată la ținta defiptă pe cum am săvârșit-o.

Acestea pentru desvălirea adevărului și ca onoratul public cetitor să nu fie dus în rătăcire prin un raport tendențios.

Dr. Cornel Rus, avocat.

Convocare.

»Despărțământul Sătmár-Ugocea« al »Asociațiunii« își va ținea adunarea generală ast în Seini (Szinérváralya) la 25 Iulie st. n., la care adunare culturală a se prezenta sunt rugați cu dragoste toți aceia, cari se interesează de cultura poporului român.

Ordinea de zi.

1. La 8 1/2 oare dimineața liturgie solemnă în biserica parochială, cu predică ocazională bisericească, de d-l paroch local Alexiu Berinde.
2. La 10 1/2 oare se deschide adunarea generală prin discurs presidial.
3. Raportul comitetului: a) al secretarului despre activitatea despărțământului; b) al cassariului despre starea cassei.

4. Exmiterea comisiunilor: a) pentru cenzurarea raportului secretariului; b) pentru cenzurarea raportului cassariului; c) pentru încassarea taxelor dela membrii »Astrei« și pentru înscrierea membrilor noi; d) pentru verificarea procesului verbal.
5. Eventuală disertațiune populară. Ședința se suspende pe câteva minute pentru lucrarea comisiunilor esmise.
6. Raportul comisiunilor esmise împreună cu budgetul comitetului pentru 1910.
7. Propuneri eventuale.
8. Alegerea delegaților pentru adunarea generală a »Asociațiunii«.
9. Încheierea adunării prin președinte.

Dr. Vasile Lucaci, secretar. George Șuta, președinte.

Din incidentul adunării va avea loc și o petrecere de vară în localitățile hotelului »Coroana«. Venitul curat e destinat 1/2 pentru despărțământul »Astrei« și 1/2 pentru zidirea bisericei române gr. cat. din Seini.

Comitetul aranjator: George Achim, director de bancă, președinte. Dr. Ioan Tătaru, avocat, vicepreședinte, Iuliu Demețer, șef contabil, cassar. Dr. Cornel Curtuțiu, avocat, controlor, Dr. Aurel Nyilvan, avocat, majordom, Dr. Artemiu Kaba, avocat, secretar, și încă 64 membri în comitet.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 14 Iulie. Biroul telegrafic ugar a adresat Agenției române o întrebare relativ la chestiunea cu steagul unguresc și a primit dela aceasta următorul răspuns: »*Desmintim în modul cel mai energetic toate svomurile răspândite la Budapesta în privința unor pretinse insulte aduse steagului unguresc. Putem asigura că un asemenea incident nu s'a întâmplat. Arhiducele a fost pretutindeni viu aclamat.*«

Budapesta, 14 Iulie. Biroului telegrafic ugar i se comunică, că ministrul de externe, baronul Aehrenthal, a cerut ambasadorului dela București ca să-i raporteze de urgență asupra știrii încă neconfirmate până acum, după care studenții români ar fi înzultat steagul unguresc.

Sinaia, 14 Iulie. În decursul zilei de ieri archiducele Francisc Ferdinand a făcut inspecția batalionului de vânători. Trupele au executat diferite mișcări. Terminându-se exercițiile archiducele a felicitat cu căldură pe colonelul Negruzzi și a cerut ca ofițerii batalionului să-i fie prezentați. La oarele 9-15 archiducele a părăsit Sinaia, fiind petrecut la gară de Suvoravii și principii români, de membrii curților regale și princiare și de o mulțime imensă de public.

La plecarea Arhiducele s'a sărutat de două ori cu Regele. Regina ca și principesa Maria l'au sărutat pe obraz. La plecarea publicul a isbucnit în urale. După dorința expresă a Arhiducelui nimeni nu l'a însoțit până la Predeal, nevoind să deranjeze pe nimeni. L'au condus d-nii general Crăiniceanu și maior Grigorescu. A. S. Archiducele și-a exprimat din nou, la plecarea pe peronul gării mulțumirile sale pentru caldă și sincera primire ce i-s'a făcut.

Berlin, 14 Iulie. Ziarele află din Mukden că concentrarea trupelor japoneze s'a făcut în semn de protest contra marșului trupelor ruse spre Teheran.

Berna, 14 Iulie. În toată Elveția ninge în abundență. Toți străinii se grăbesc să părăsească țara, fapt care va cauza populației pagube însemnate.

Berlin, 14 Iulie. Se anunță ur-

mătoarele din Londra: La ministerul de externe au sosit știri din Constantinopol că ambasadorul Germaniei face demersuri pe lângă Poartă, ca Turcia să se asocieze la tripla alianță. Se crede că generalul Goltz are aceiași misiune. Partidul militar din Turcia ar fi dispus să accepte această propunere. Poarta crede, însă, că Turcia este încă prea slabă spre a putea încheia o asemenea alianță. Cercurile din Berlin consideră această știre ca o fantasmă.

Londra, 14 Iulie. »Daily Mail« află din Teheran că din momentul excomunicării sale, Șahul a pierdut ori ce influență asupra populației. Naționaliștii cer detronarea Șahului și restabilirea constituției. Se crede că trupele rusești vor intra în Teheran.

Londra, 14 Iulie. Agenția Reuter a primit următoarea depeșă: Eri dimineață la oarele cinci naționaliștii au intrat în Teheran pe trei porți deodată. O vie luptă are loc pe străzi, cazacii ocupă piața centrală. Se așteaptă în fiecare moment a se vedea șahul fugind la vreuna din legațiunile străine.

Londra, 14 Iulie. Lucrătorii mineri din Scoția au hotărât să proclamă greva generală, la care se vor asocia peste 90.000 de lucrători. Joi se va ținea o mare întrunire la Londra spre a decide, dacă lucrătorii mineri din Anglia trebuie să se solidarizeze cu lucrătorii scoțieni.

Constantinople, 14 Iulie. Nota privitoare la Creta a fost remisă Porții ieri după amiază. Nota zice că guvernele celor patru puteri protectoare au căzut de acord asupra deciziunilor următoare: Detașamentele internaționale vor fi retrase la 26 Iulie, fiecare din cele patru puteri va trimite câte un staționar pentru apărarea pavilionului otoman al Puterilor și pentru a garanta siguranța cretanilor musulmani. O proclamațiune, a cărei copie este anexată la notă, va fi adresată poporului insulei. Prezența la Suda a celor patru staționare va fi mărturie a drepturilor supreme a Sultanului. Statul quo actual nu este privit ca o soluțiune definitivă. Putețile vor urma a se ocupa cu bunăvoință de Creta, și vor negocia la momentul oportun asupra regimului insulei. În proclamațiunea anexată se face apel la înțelepciunea populațiunii și la lealitatea autorităților pentru a menține ordinea și siguranța Musulmanilor, pe cari puterile au dreptul de a le apăra.

Constantinopol, 14 Iulie. Cercurile competente ale Porții precum și cele militare s'au pronunțat eri în mod pacific față de diplomați însă cu precauțiune în favoarea pregătirilor pentru o mobilizare eventuală. Micile mișcări ale trupelor corpului dela Salonic spre frontiera grecească urmează. 600 de vânători și 786 de nizami cu caii și munițiunile au plecat eri din Smirna spre Salonic.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor respons.: Victor Branisce.

Domnii abonați, cari pe ziua de 1 Iulie v. nu și-au reînnoit încă abonamentul, sunt rugați să grăbească cu reînnoirea lui. Administrațiunea »Gazetei Transilvaniei«.

Aducem la cunoștința On. public, că prețul apelor minerale și igienice din depositul nostru din strada Gărei Nr. 25 pe lângă schimbul mediat al sticlelor este următorul:

Gloria	1 litru 10 fl.	1/2 litru — fl.
Borpatak	" 12 "	" " "
Matild	" 16 "	" " "
Borbogy	" 10 "	" " "
Boross	" 12 "	" " "
Előpatak	" 16 "	" " "

Fehérkő	" 16 "	" " "
Felsőrákos Mária	" 16 "	" " "
Kászón Salutáris	1 litru 16 fl.	1/2 litru 14 fl.
Horgász	" 16 "	" " "
Repáti	" 16 "	" " "

Borszék	" 28 "	" " "
Sztojka	" 28 "	" " "
Boholt	" 26 "	" " "
Hargitta	" 26 "	" " "
Székely-Selters	" 26 "	" " "

La cumpărare de 25 sticle liferăm Borvizuri acasă. — Apelăm la sprijinul On. public Societatea pe acții a exploatării și exportului apelor minerale. (479,78—150

**Dela librăria „GAZETEI“ Braşov
se pot procura următoarele cărţi**

(La cărţile aici înscrise este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandaţie.)

Scriitorii, cetitorii şi criticii de N. Bădulescu-Niger 50 b. plus 5 b. porto.

Lira Stonului sau cântarea sărbătorilor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Bocete adevărate Cântări la morţi, adunate de I. Pop-Regeanu. Preţul 80 bani. (+ 10 b. p.)

Umbre şi lumină poezii de Em. Părdăanu, cor. 2-50 (porto 20 b.)

Cu vârful penei, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor. plus 10 b. porto.

Asupra situaţiunii, articoli şi foişoare de Ioni A. Lăpedat. Preţ. 40 b. pl. 10 b. porto)

Influenţa franceză în România de A. Xenopol profesor la universitatea din Iaşi. Cu 50 b. + 5 b. porto.

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos şi artă de prof. Dr. Iosif Blaga. Preţul corone 3.60 (plus 80 b. porto.)

„Despre cel dintâiu ajutor la vătămări ale ochilor“ de Dr. Ioan Popp, medic colonel, şi r. Această broşură conţine pe 86 pagini sfaturile cele mai bune, cum se procedează şi ce măsuri grabnice să se ia în cazurile de vătămări ale ochilor, o cărticică, care n'ar trebui să lipsescă din nici o familie.

A mai apărut tot din pēna medicului colonel Dr. Popp instructiva broşură **„Combaterea Malariei“** şi va apare în curând în broşură şi tractatul foarte interesant şi folositor **„Despre tulun“**, o schiţă istorică-igienică.

Amintiri din Grecia de Teodor Bulc; preţul cor. 1.20 (plus 10 b. porto).

Manual catehetic pentru primii anşcolastici, ca îndreptar pentru cateheţi, învăţători şi părinţi, prelucrat de **Basil Rădu**, profesor la seminarul din Blăşiu. Preţul 80 b. (cu posta 90 b.)

Schiţe din Italia de Teodor Bulc. preţul 2 cor. (+ 20 b. porto).

Oral general pentru şcoala română cu 6 clase şi cu un singur învăţător de Georgiu Magyar. Preţul 80 b. (+ 10 b. p.)

Pomul de Crăciun. Ioană familiară într'un act. Localizată din nemţeşte de Moşul. — Tipografia A. Mureşan Pag. 45 Preţul 40 bani.

„Novela“ de Vasilie Ranta Buticescu. Broşura are 286 pagini şi conţine istorioare frumoase scrise, într'un limbaj viu plăcut. Preţul ei e 1 cor. 60 bani plus 20 bani porto.

Poesii de Vasile Ranta Buticescu, Ediţiunea „Amicului Familiei“. Preţul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Versuri de dor, adunate din poezii române de A. Preţul 50 bani (+ 5 b. porto.)

Cartea ilustrată pentru copii şi copile de George Simu. Această broşură conţine poezii istorice şi morale spre excitarea gustului de cetit la copii. Preţul 50 bani + 56 b. porto.)

„Pe pragul mormântului“ de preotul G. Simu, conţine versuri frumoase pentru popor şi pentru inteligenţi. Pr. 50 bani (+ 6 b. porto.)

Juvenilia, prosă şi versuri, de Sexti. Puscariu. Preţul cor. 1.60 pl. 20 b. portol

Opiniunea publică, conferenţa ținută a Athenei române de C. Dissescu la 27 Februarie 1885, preţul 50 b. plus porto 5 bani.

Nu mă uita! Colecţiune de versuri pentru ocaziuni funebre. Aranjată prin N. F. Neorău. Edit. IV. Preţul 50 bani + 5 b. p.)

Priveag, ediţia I-a de Ioan Iosif Steopul Preţ. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. por-o.

Poesii de Al. A. Macedonski. Preţ. 3 cor. pl. 20 b. porto.

„Ris şi plans“, schiţe umoristice şi navelle de Vasile Pop, preţul 1.60 corone plus 20 bani porto.

„Neamul românesc din Ardeal şi Ţerngurésca“ de Iorga. Vol. I. Cor. 2-0 (plus 10 bani porto).

„Neamul românesc în Ardeal şi Ţerngurésca“ de Iorga. Vol. II. Preţul cor. 3-50, plus 20 bani porto.

Din **„Biblioteca Minervei“** (cea nouă) au apărut până acum (preţul unui număr 10 bani) 9 numere ş. a.:

Nr. 1: cuprinde „Duduia Marg-reia“ de Sadoveanu.

Nr. 2: „Gvernatorial“ de Sandu-Aldea
Nr. 3: „Navelle“ de Andreiew, trad. de Sandu-Aldea.

- Nr. 4: „Carmen“, povestire de Prosper Mermée, trad. de R. Baltag.
- Nr. 5: „Proza Literară“ de Eminescu.
- Nr. 6: „Poezii Postume“ de Robeauu cu o prefaţă de Iorga.
- Nr. 7: „Scrisori din moara mea“, după Daudet, de Păndelea.
- Nr. 8: „Istoria vieţii mele“ de Várnay.
- Nr. 9: „Spiru Călin“, de Slavici.

Cursul la bursa din Viena.

Din 13 Iunie n. 1909

Renta ung. de aur 4%	113 75
Renta de corone ung. 4%	93 15
Impr. căl. fer. ung. în aur 3 1/2%	82 8
Impr. căl. fer. ung. în argint 4%	93 15
Bonuri rurale croate-slavone	94 35
Impr. ung. cu premii	199 50
Losuri pentru reg. Tisei şi Seghedin	142 75
Renta de hârtie austr. 4 1/10	96 05
Renta de argint austr. 4 1/10	96 05
Renta de aur austr. 4%	117 55
Renta de corone austr. 4%	96 05
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	85.46
Losuri din 1860	161.—
Acţiuni de-ale Băncii ung. de credit	1773.—
Acţiuni de-ale Băncii austr. de credit	751 —
Acţiuni de-ale Băncii austro-ung.	635 75
Napoleoniori.	19.05 1/2
Mărci imperiale germane	117.35
London vista	239 8)
Paris vista.	95.22 1/2
Neto italiene.	—

Cursul pieţei Braşovş

Din 14 Iulie n. 1909

Banconote rom. Cump. 18.96	Vënd. 1904
Argint român	18 80
Lire turcesci	21 4)
Scris. fonc. Albin+5%	100.—
Ruble Rusesci	2 51
Napoleoniori.	19.—
Galbeni	11.20
Mărci germane	11.17

Frumuşetea.

Cea mai mare dorinţă a fiecărei dame este fără îndoială: a fi tot mai frumoasă şi pentru a ajunge acest scop, să folosească de ori-ce ocazie, îşi sulemenească faţa cu mijloace de neerezut, ceea ce în cele mai multe cazuri are de urmărit, că faţa în loc să devie mai frumoasă, se ruinează aşa, încât este lipsă de timp lung şi de o îngrijire mare până ce se restaurează iarăşi.

Rezultatul unic în lume, ce l'a obţinut farmacistul din Arad Clemens de Földes cu Margit-Crème a sa (cu deosebire în Franca şi Germania), a îndemnat pe mulţi a imita acest mijloc de renume universal, nestricăcios şi care singur are efect miraculos contra tuturor necurăţenilor din faţă, pistrii, pete de ficat, bubiţe etc. Aceasta natural, că nu a succes nimăru, deoarece secretul preparării Margit-Crèmei nu-l ştie decât inventatorul şi producătorul, care şi păstrează acest secret, pregătind întotdeauna singur acest preparat. Margit-Crème este prin urmare tot un fel, prelucrarea este întotdeauna îngrijită, din care cauză efectul este rapid şi sigur. De aceea să admoniază damele cu toată seriozitatea a nu şi unge faţa cu totfelul de alifii; să se folosească numai un astfel de mijloc care să recomandă şi de medicii vestiţi englezi, americani şi francezi, ca un mijloc cu efect sigur, nestricăcios şi pentru conservarea frumuşei. Acest mijloc cosmetic (de frumuşe) de renume universal este Margit-Crème a lui Földes, care deja după o folosinţă de 4—5 zile schimbă tot l'pielea feţei, depărtează pistrii, petele de ficat, sgrăbunţele, coşuri, roşeaţa feţii şi a mâinilor, dă feţii frumuşe ideală, vioiciune şi înfătoşare tinerească. Un borcan mic costă 1 cor., mare 2 cor. Săpun-Margit 70 fl., şi Pudră-Margit (albă, roasă şi crème) 1 cor. Toate mijloacele aceste să pot folosi şi separate. Margit-Crème a lui Földes se capătă în toată lumea în fie-care farmacie mai mare dar dacă undeva nu s'ar afla, să ne adresăm direct la inventatorul: CLEMENS DE FÖLDES, farmacist în ARAD.

Depositar principal în BRAŞOV: Julius Hornung; Emil Jekelius; Franz Kelemens Victor Klein; Rudolf Kugler; Lang & Theil drogue ie; Eug Neustädter; Heiner Oberth; Victor Roth; Fridr. Strenner; Teusch & Thaler, droguerie. — SIGHIŞOARA: A. V. Linder, farmacie.

ANUNCIURI

inserţiuni şi recl.

sunt a se adresa subscrierilor administraţiunii. în cazul publicării unui anunciu mai mult se adată se face scădemânt are creşce cu cât publicarea e face mai de multe-ori.

Admin. istr. Gazetei Trans

= Avertisment. =

HÂRTIA DE CIGARETE
AIDA ŞI BLUE-STAR

recunoscută ca cea mai bună calitate se imitează de concurenţă. Observaţi la cumpărare marca veritabilă, şi nu cumpăraţi imitaţii de valoare inferioară.

Atenţiune!

Odăi frumoase

spre grădină din nou mobilate sunt de închiriat din 1 Iulie în Strada Fântănei Nr. 23.

(6—20) **Atenţiune!**

AVIZ!

La d-l Nicolau Moldovan comersant şi franzelar în Maroshéviz se primeşte un învăţăcel la franzelărie. (643,3—3)

SĂNĂTATEA

este cea mai scumpă binefacere pentru Dame, se poate conserva şi cultiva folosind

CORSET GRADEFRONT

care este comod şi modern. se capătă după măsură sau gata numai în

MAGAZINUL

Mme B. GOLDSTEIN,
Confectionare de corsete specialitate
BRAŞOV, Strada Vămei Nr. 21

Se caută

la o firmă de coloniale pe piaţa Braşovului o califă, care să priceapă limba română, germană şi ungară. Informaţiuni la Administraţie. (645,2—3.)

Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori şi când pe timp mai îndelungat sau lunare.

TIPOGRAFIA

A. Mureşianu

Braşov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloace tehnice şi fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în poziţiune de a pute esecuta ori-ce comanda cu promptitudine şi acurateţă. precum:

<p>IMPRIMATE ARTISTICE în aur, argint şi color.</p> <p>CĂRŢI DE ŞTIINŢĂ, LITERATURĂ ŞI DIDACTICE</p> <p>STATUTE.</p> <p>FOI PERIODICE.</p> <p>BILETE DE VISITĂ DUPĂ DORINŢĂ ŞI ÎN COLORI.</p> <p>PROGRAME ELEGANTE.</p> <p>BILETE DE LOGODNĂ ŞI DE NUNŢĂ DUPĂ DORINŢĂ ŞI ÎN COLORI.</p> <p>ANUNŢURI.</p>	<p>REGISTRE ŞI IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciiuri.</p> <p>BILANTURI. Compturi, Adrese, Circulari, Scrisori, Cuvete, în toată marimea.</p> <p>TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE ŞI HOTELURI ŞI RESTAURANTE.</p> <p>PREŢURI-CURENTE ŞI DIVERSE BILETE DE ÎNMORMENTARI.</p>
--	--

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Braşov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Preţurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la
Tipografia A. MUREŞIANU, Braşov.

[Handwritten signature]